

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

IV. Quod qui sponsa intacta matrem eius cognovit cum alia matrimonium
contrahere, & illa alii nubere potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO
CHRISTI
1179.

patefecit. Quod cum patri eius innotuisset, vehementi dolore commotus, ad te pro consilio venit. Constitutis igitur in facie ecclesie tribus predictis, licet clerici tui abundarent sensu, diuersi diuersa dantes consilia, vnum tamen omnium consilium fuit, vt super instanti periculo in causa tam difficili apostolicum oraculum adirent. Indicta itaque patri continentia & vxori sue, filium poenitentem cum literis tuis, rei veritatem confessum, ad presentiam nostram curasti destinare, quaerens tibi formam praescribi, quam in similibus, si forte aliquid tale per diabolicam cooperationem emerferit, deceat obseruari: & quam eis debeas satisfactionem imponere, scripto nostro postulas edoceri. Tuae igitur inquisitioni respondentes, praesentium tibi significatione mandamus, quod si pater eius postquam rei conscius fuit, vxorem suam carnaliter non cognouit, de priori commixtione leue aut nullum peccatum incurrit: ei tamen viuenti, vel alii, ea viuente, non poterit copulari. Ceterum si sciens facinus, carnaliter eidem mulieri adhaeserit, ei septennis poenitentia indicatur: nec illi, nec alii carnaliter de rigore commisceri valebit. Mulieri quoque perpetuam continentiam & quatuordecim annorum poenitentiam duximus imponendam. Lator autem praesentium totidem annis poeniteat. Ab vxore tamen legitima, quam prius habuerat, nisi de communi consensu, nullatenus separetur.

De rigore,
ex dispensatione tamen
ab vxore de-
bitum exi-
get, cum
occultum
fuerit deli-
ctum.

CAP. IV. *Idem Pictauiensi episcopo.*

Veniens ad nos lator praesentium P. nobis fraternitatis tuae literas reportauit: ex quarum tenore perpendimus, quod cum quamdam vxorem duxisset, quidam dissuasurunt ei per mensem, quo eam duxerat, carnaliter cognoscere. Contigit autem, sicut dixit, quod pater iussit vxorem suam, quae mater erat sponsae, in lecto huius iacere: quam, diabolo suadente, cognouit: transacto vero mense, tam pater quam alii propinqui coegerunt, vt matrimonium cum sponsa sua consummaret: quod facere noluit, donec tecum super hoc loqueretur. Tu vero audita eius confessione, ipsum cum literis tuis ad sedem apostolicam transmisisti. Tuae igitur inquisitioni taliter respondemus; quod si occultum esset huius delictum, non posset rescin-

Concil. Tom. 27.

Dddd

dere matrimonium, quod publice contraxisset. Verum si publicum est, quod matri sponsæ carnaliter adhæsit, imponenda est pœnitentia paulo maior quam de adulterio: & exinde peracta pœnitentia, vel parte pœnitentiæ, poterit ex dispensatione cum alia matrimonium contrahere, & illa alii nubere. Ceterum si sponsam cognouerit antequam matrem vel post, nunquam poterit eam vel aliam in vxorem accipere.

C A P. V. *Idem* B. Exoniensi episcopo.*

Sed hoc de rigore, illud ex dispensatione.

Veniens ad præsentiam nostram R. lator præsentium, sua nobis assertionem monstravit, quod cum quamdam mulierem cognouisset, postea sciens consobrinam eius ausu temerario in vxorem accepit. *Et infra*: Si publicum & notorium fuerit, & eam quam prius cognouit, vxoris suæ consobrinam esse constiterit, aut alii comparent qui hoc velint vel possint legitime comprobare, ipsum religionem intrare commoneas & inducas. Si autem eum ad hoc inducere non poteris, ei de tanto delicto dignam pœnitentiam imponas, & ipsum ab vtraque muliere remoueas, & sine coniugio perpetuo manere præcipias. Quod si delictum eius occultum esse cognoscis, ipsum cum vxore, quam in facie ecclesiæ duxit, morari permittas, & eidem de commissio condignam pœnitentiam imponas.

C A P. VI.

Idem Burdegalensi episcopo. Pars capituli, Consuluit supra, de sponsalibus.

Super eo quod quemdam iuuenem asseris puellam nondum nubilem, fide interposita, iurasse: quæ dum facta nubilis virum repetit, & ille excipit, dicens eam non se debere ducere, pro eo quod postquam eam affidauit, carnaliter propinquam eius cognouit: inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod si manifestum est, eundem iuuenem cognouisse propinquam iam dictæ puellæ, aut si manifestum non est, & id fama loci habet, cum sponsio tantum esset de futuro, idem iuuenis potest & debet a puella absolui.

C A P. VII. *Idem* Exoniensi episcopo.*

Super eo quod a nobis tua sollicitudo requisivit, vtrum